

BİR ANI DUVARININ HİKAYESİ

GÖLGEDE KALANLAR VE GÜNYÜZÜ

DIŞIŞLERİ ŞEHİTLERİ ANITI VE ANI MEKÂNI

Ankara Botanik Parkı'nın sessiz bir yamacında, gündüz güneşin, akşam gölgelerin dolaştığı bir eğim üzerinde yer alan bu anıt ve anı mekanı, diplomatik görevleri sırasında yaşamlarını yitiren Türk diplomatlar ve görevliler için tasarlandı.

Anıt, parkın güneydoğu köşesindeki doğal eğimi kullanarak yerleştirilir. Sık ağaçlarla çevrili bu alan, hem kentten izole hem de şehrin merkezine yakın, kolay erişilebilir bir noktadadır. Anı mekanı peyzaj tasarımı, var olan bitki örtüsünü zenginleştirerek, mevcut yollara bağlanır. Sert ve yumuşak oturma alanlarıyla ziyaretçiye yön duygusu ve duraklama imkanı sunar.

Çankaya Caddesi girişinde yer alan bu hafıza mekanı, doğayla birlikte iyileşmeye, gölgede kalanlarla yüzleşmeye, hatırlamanın yanı sıra tanıklık etmeye alan açar. Sabitlenmiş bir anıdan çok, zaman ve mekan ile şekillenen, yaşayan bir hafıza olarak hatırlanması fikrinden doğar.

"Gölgede Kalanlar ve Günyüzü" adını taşıyan bu anıt ve anı mekânı, dünyanın farklı şehirlerinde yaşanmış tekil kayıpları kolektif bir hafızaya dönüştürmek üzere dört ana eleman ile kurgulanır: kuzeyden güneye doğru Seyir Terası, Anı Duvarı, Anı Platformu ve Anı Bahçesi.

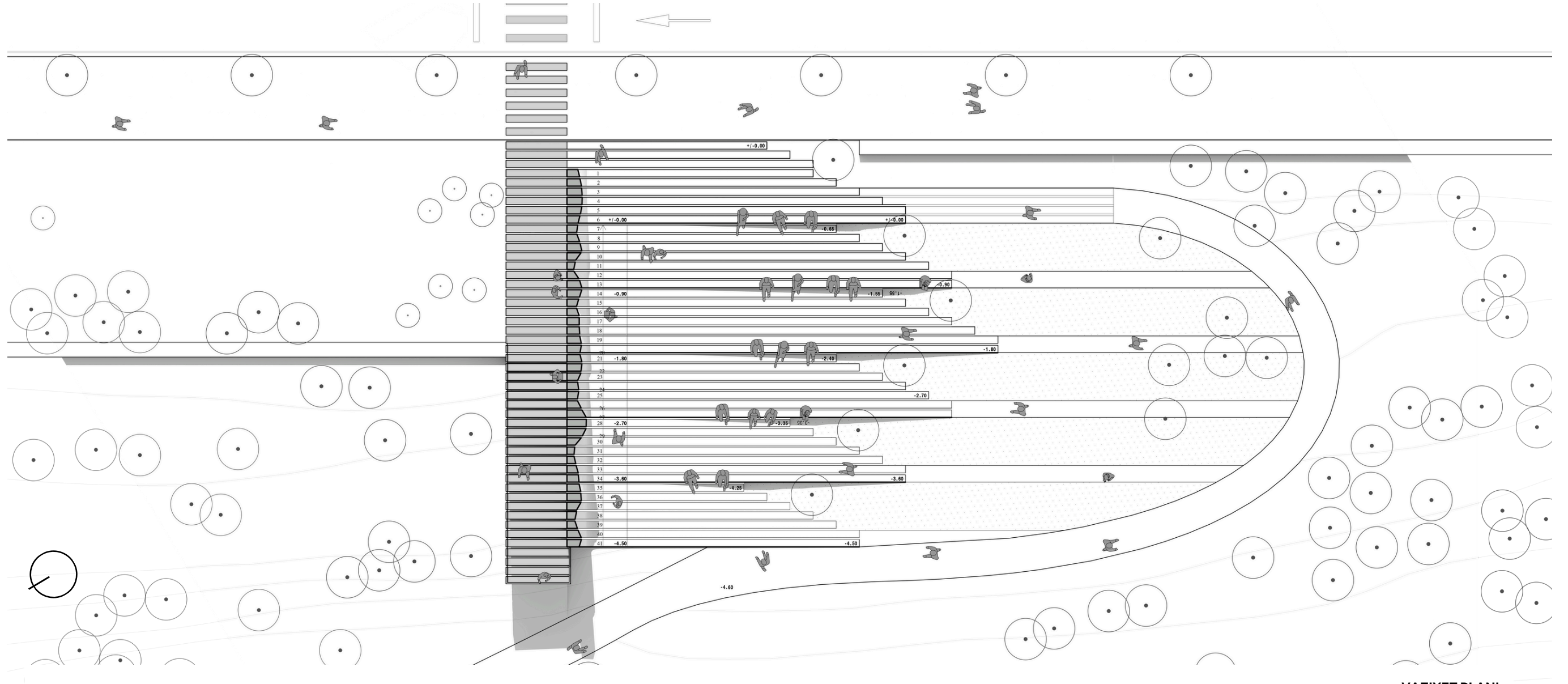
Kuzeybatıdan güneydoğuya uzanan Anı duvarı, bu sessiz topografyanın omurgasıdır. İki ayrı yüzü, mekanın içsel ve kolektif boyutlarını birbirine bağlayan bir hat gibi işlev görür. Günün ve yılın farklı zamanlarında değişen ışık-gölge dengesiyle farklı deneyimler ve hisler yaratır. Kış aylarında alçak açıyla gelen güneş, kuzeydoğuya bakan yüzeyi çoğunlukla gölgede bırakır. Bu yüzey, "Gölgede Kalanlar" adıyla, daha içsel bir hafıza alanı olarak kurgulanarak, ziyaretçiyi sessiz bir yüzleşmeye; her bir kişiye özel, dar aralıklarla yerleştirilen anı sütunlarıyla, birlikte ama yalnız bir anmaya davet eder. Her sütun, bir ismi, bir yeri ve bir tarihi barındırır.

Bu isimlerin yanından geçerek, parkı tepeden görebileceğiniz "uzaklara bakan" dar bir seyir terasına ulaşılır. Geride bırakılan isimlerle izlenilen eşsiz manzara, bugünü mümkün kılan görünmeyen hayatlara bir selamdır. Dönüş yolunda, ziyaretçi, artık yalnızca geçmişin tanığı değil, onun bir parçası olduğunun farkındadır. Anı duvarı, bu çift yönlü deneyinde hafızaya yeni katmanlar ekler: tanıklık, minnettarlık ve teşekkür.

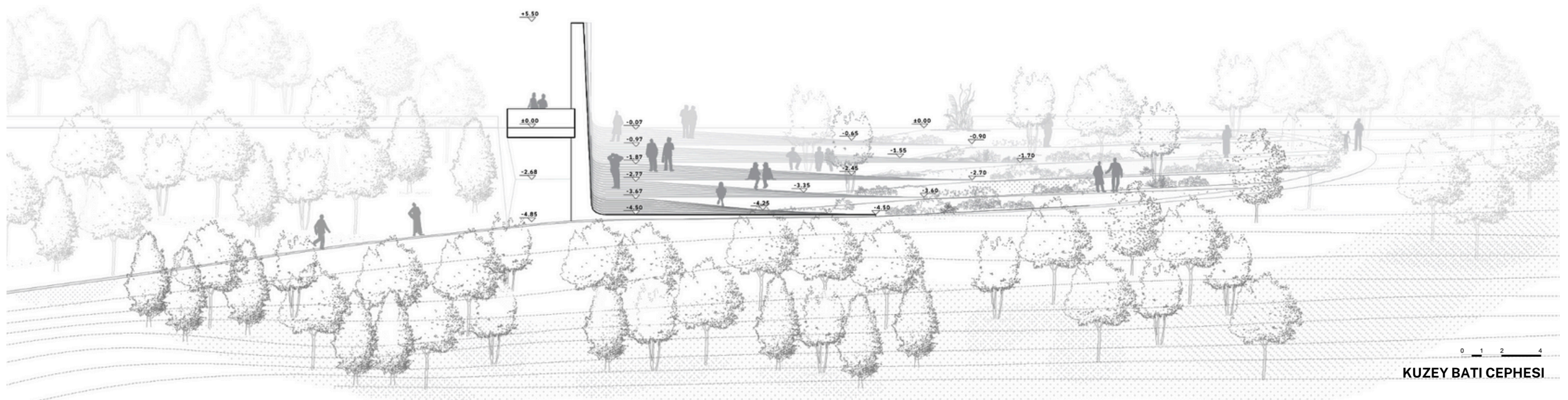
Anı duvarının güneybatı cephesi olan "Günün Gölgesi" ise daha soyut bir dil kurar: Her sütun, yaşamını yitiren kişinin yaşama veda ettiği tarihi ve yeri ile ortaya çıkan gölge düşüş açısının Ankara yansımasına göre güneşe yönelir ya da güneşten uzaklaşır. Bu hareket, birlik ve bütünlüğü simgeleyen dalgalı bir bayrak görünümünü sağlar. Bu yüzey, yalnızca bireysel kayıpları değil; kuşaklar boyunca farkında olmadan taşınan kolektif bir travmayı da görünür kılar.

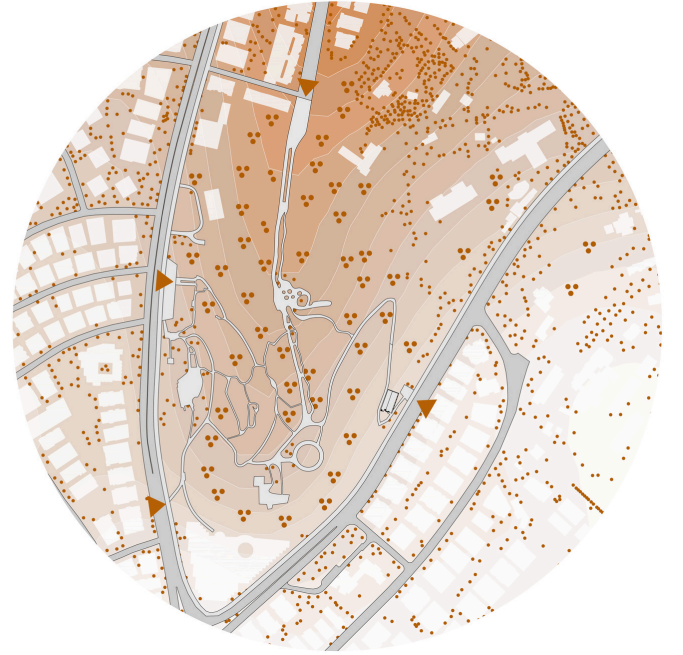
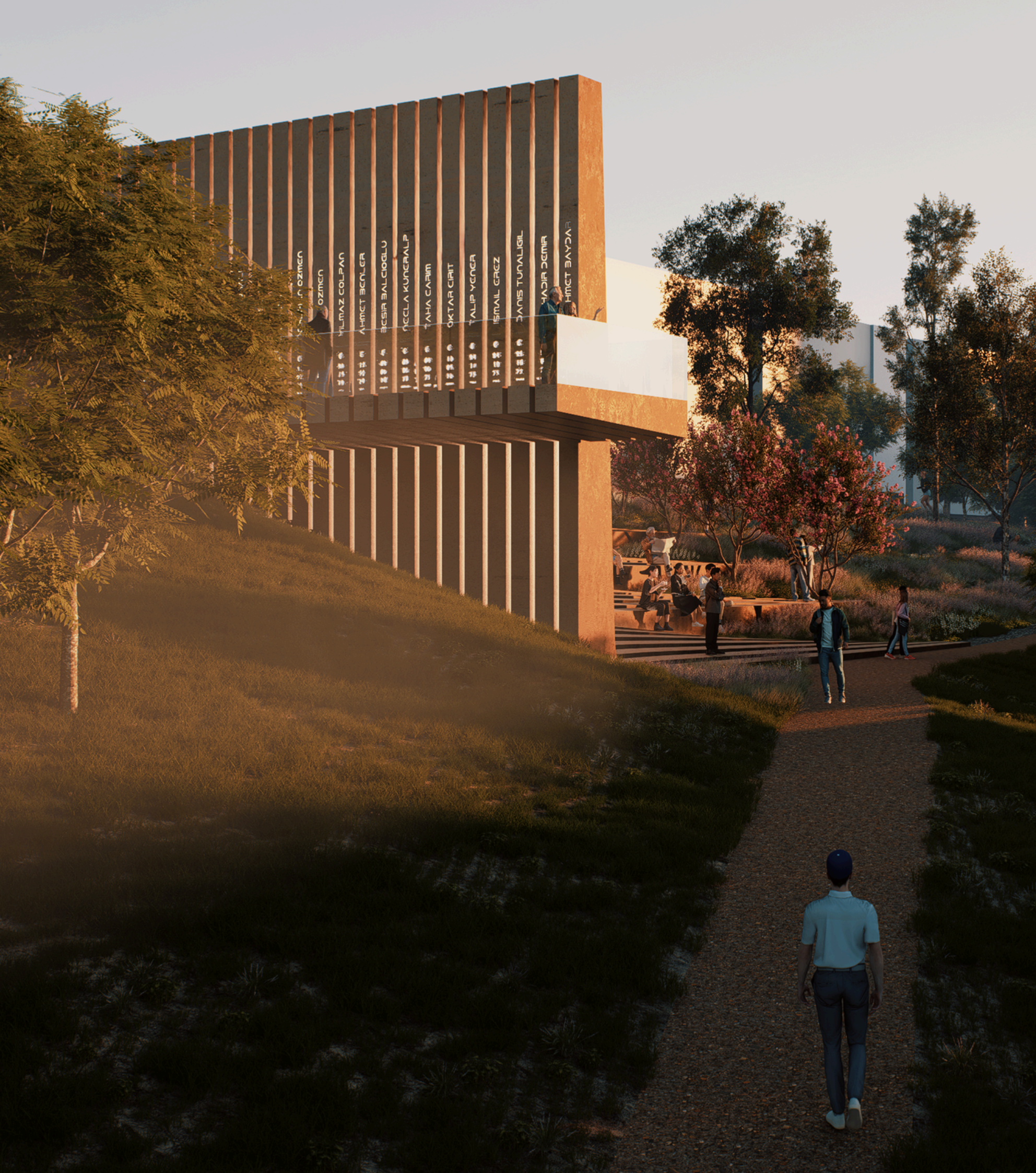
Güneybatıya bakan alan yıl boyunca daha fazla gün ışığı alır. "Günün Gölgesi" yüzeyi kıvrılarak topografiyle birleşirken aşağı doğru iner. Zamanın bu belirli izleri eğilerek "Günyüzü Platformu" oturma alanlarına dönüşür. Geçmişin gölgeleriyle geleceğin ışığı arasındaki bu geçiş, sadece mekansal değil, duygusal bir akışı da temsil eder. Uzantısındaki Anı Bahçesi ile bütünleşen bu alan, ziyaretçinin de aktif katılımıyla iyileşme sürecine dair bir sembol haline gelir.

*Her biri, bir şehirden düşen zaman.
Günün görünmeyen gölgesini taşıyor birlikte.
Sessizce.*

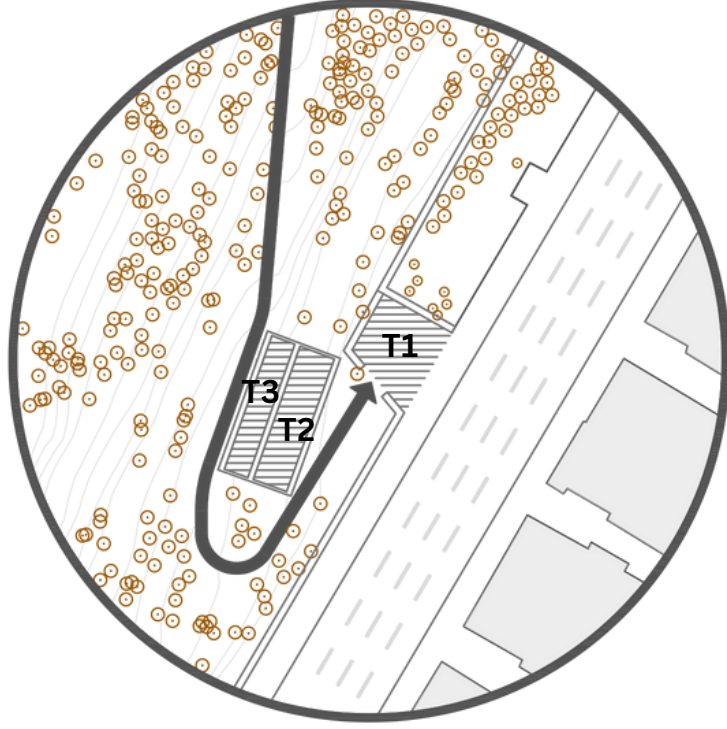
VAZİYET PLANI

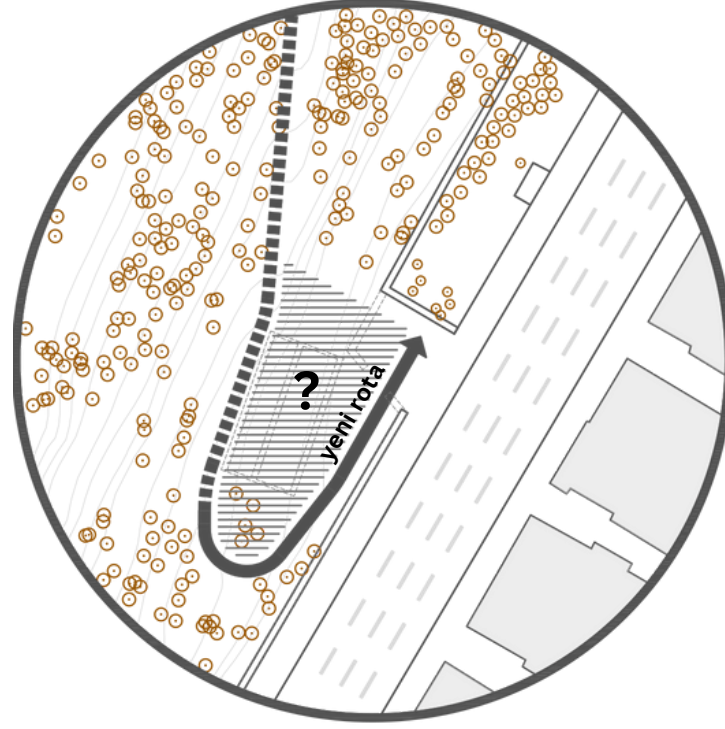
Giriş ve Bakış

Batıda Dikmen Vadisi, kuzeyde Millet Bahçesi, doğuda Seğmenler Parkı ve güneyde Ankara Botanik Parkı ile çevrelenen alan, şehrin yeşil çemberlerinden birinin içinde yer alır. Botanik Park'ın kuzeydoğusunda, büyükelçiliklerin yoğunlaştığı bölgeye hakim bir konumda bulunan Anı Duvarı, isimlerin yer aldığı yüzüyle bu yöne dönük yerleştirilmiştir. Seyir terası da bu doğrultuya ve Tunahı Hilmi Caddesi'ne açılarak yeni bir giriş noktası ve yön duygusu oluşturur. Atakule'den bakıldığında rahatlıkla görülebilen bu anı alanı, hem fiziksel hem de simgesel bir odak noktası kurar; Çankaya Caddesi girişini bir kent sahnesine dönüştürür.

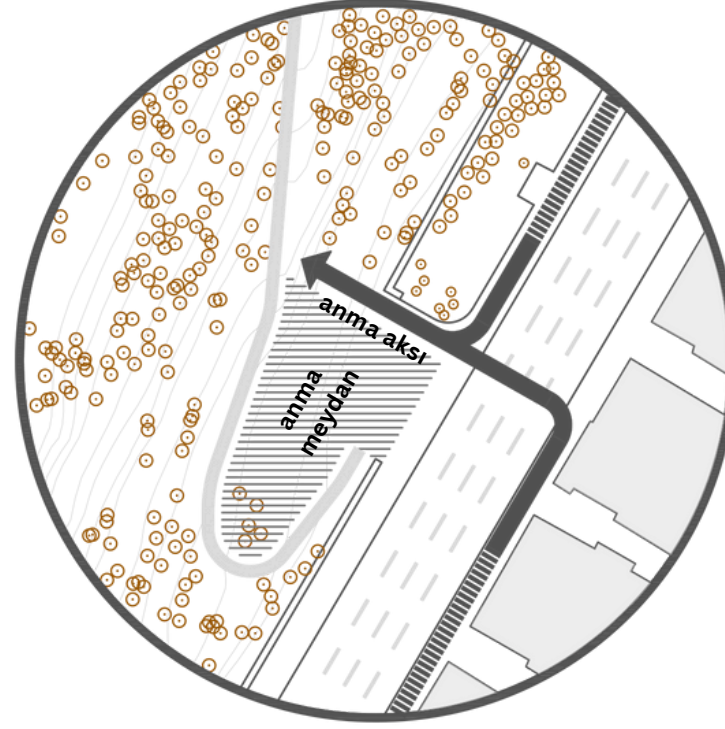
Mevcut Kullanım

Çankaya Caddesinin girişinde yer alan ve kaldırım ile birleştiği kesitte bir duraklama ve seyir imkanı veren sert zemin teras (T1) birkaç kent mobilyası ile desteklenmiş, fakat buradan devam ederek parka inilebildiğini gösteren herhangi bir işaret bulunmamakta, mevcut rota belirsizlik içermektedir. T2 ve T3 terasları arası bağlantılar da belirsiz ve mevcut topografya ile arasında doğayı hırpalayıcı çok sert geçişler içermektedir.

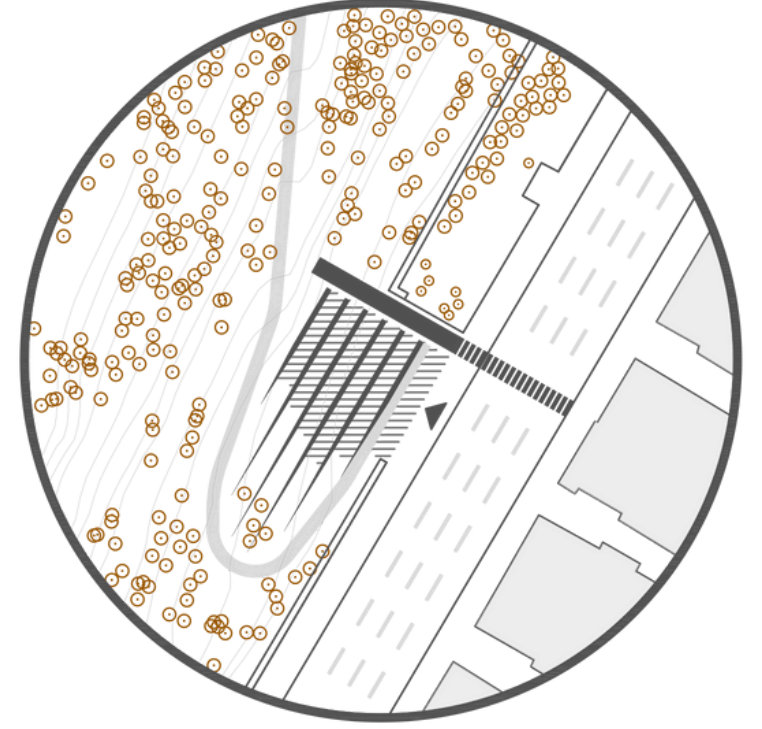
Yeni Alan Kullanımı

Mevcut durumdaki yönsüzlük ve sert geçişler, yeni tasarımda topografya ile uyumlu bir akış düzenlenerek; park alanına devamlılık, erozyon önleyici çözümlerle desteklenmiş geçirgen yüzeylerle oluşturulmuştur. Anıt alanı ve çevresi, doğadan alınan ipuçlarıyla şekillendirilmiş; doğayla uyumlu ancak yapay müdahalesi gizlenmeyen bir mekân dili tercih edilmiştir. Böylece, alanın mevcut dokusu korunmuş, doğal ve yapay kimlik arasında dengeli bir bütünlük hedeflenmiştir.

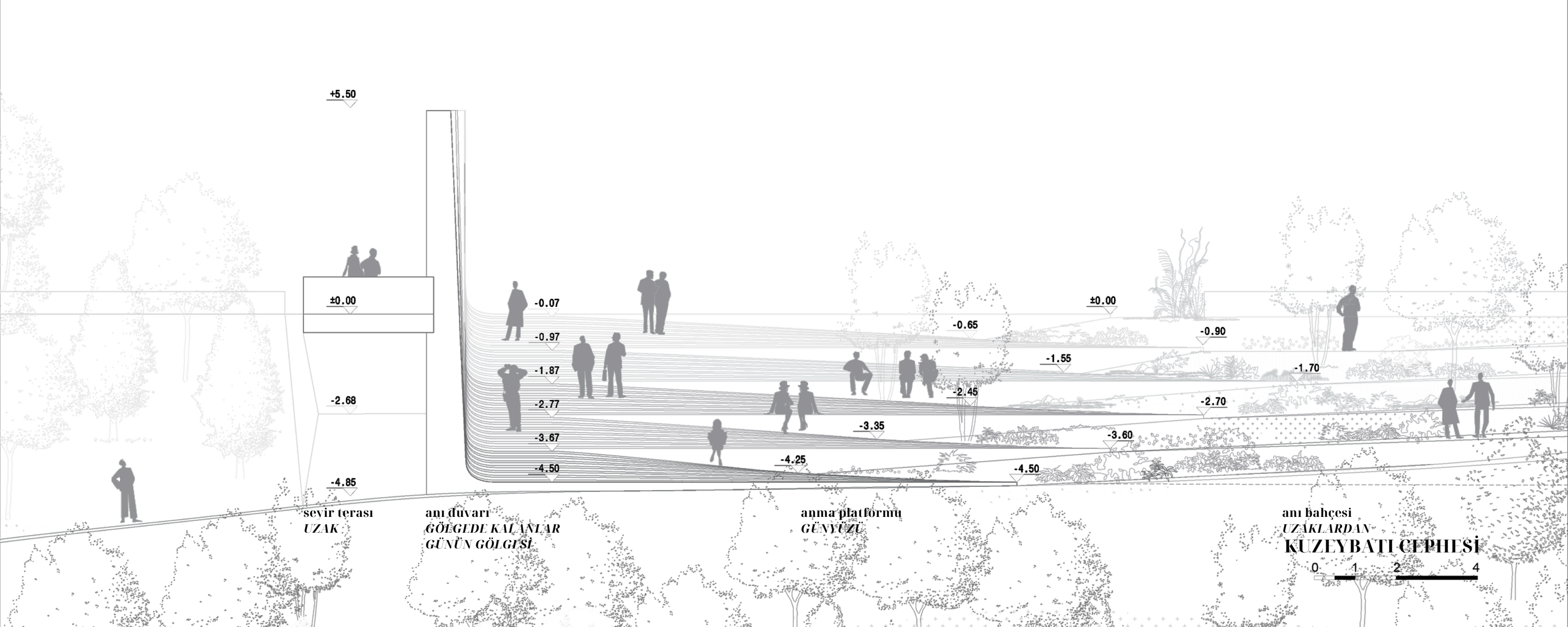
Anıt - Yaklaşım - Giriş Kurgu

Anma Aksı, caddenin her iki yönünden de algılanabilen bir giriş ve anı duvarı ile başlayıp, kendine doğru çeken bir seyir terasıyla devam eden ana rotadır. Duvarın kuzey yüzü, sefaret alanı ile yüzleşerek, ziyaretçiye sembolik ve ciddi bir atmosfer ile daha resmi bir karşılaşma sağlar. Güney yüzü, kolektif anma törenlerine ev sahipliği yapan, daha gündelik ve açık bir kamusal alan olarak tasarlanır. Burada ziyaretçiler, doğayla iç içe, esnek bir kullanım imkânı bulur ve mekan, daha rahat, özgür ve sosyal bir etkileşim verir.

Bir Kamusal Anı Meydanı

Anı kavramının iki yönlü doğasından —hatırlamak ve unutmak— yola çıkarak, zaman-mekân sürekliliğini ve kopuşlarını aynı anda görünür kılmaya çalışan bu kamusal alan, iki farklı mekânsal kurguyla şekillenir. Bir yanda geçmişin izlerini günümüze taşıyan ve kişisel hafızaları kolektif bir belleğe dönüştüren ikili bir duvar; diğer yanda ise zamanın ve mekânın akışında kaybolan izlerin doğaya karışımı. Böylece alan, yalnızca bir anma mekânı değil, aynı zamanda zamanla kurulan çok katmanlı bir ilişkiyi deneyimleme fırsatı sunar.

Anıt ve Anı Mekânı Elemanları

Anıt ve Anı Mekânı, farklı işlevlere sahip parçalardan oluşsa da, birbirine bağlı tek bir bütün gibi çalışır.

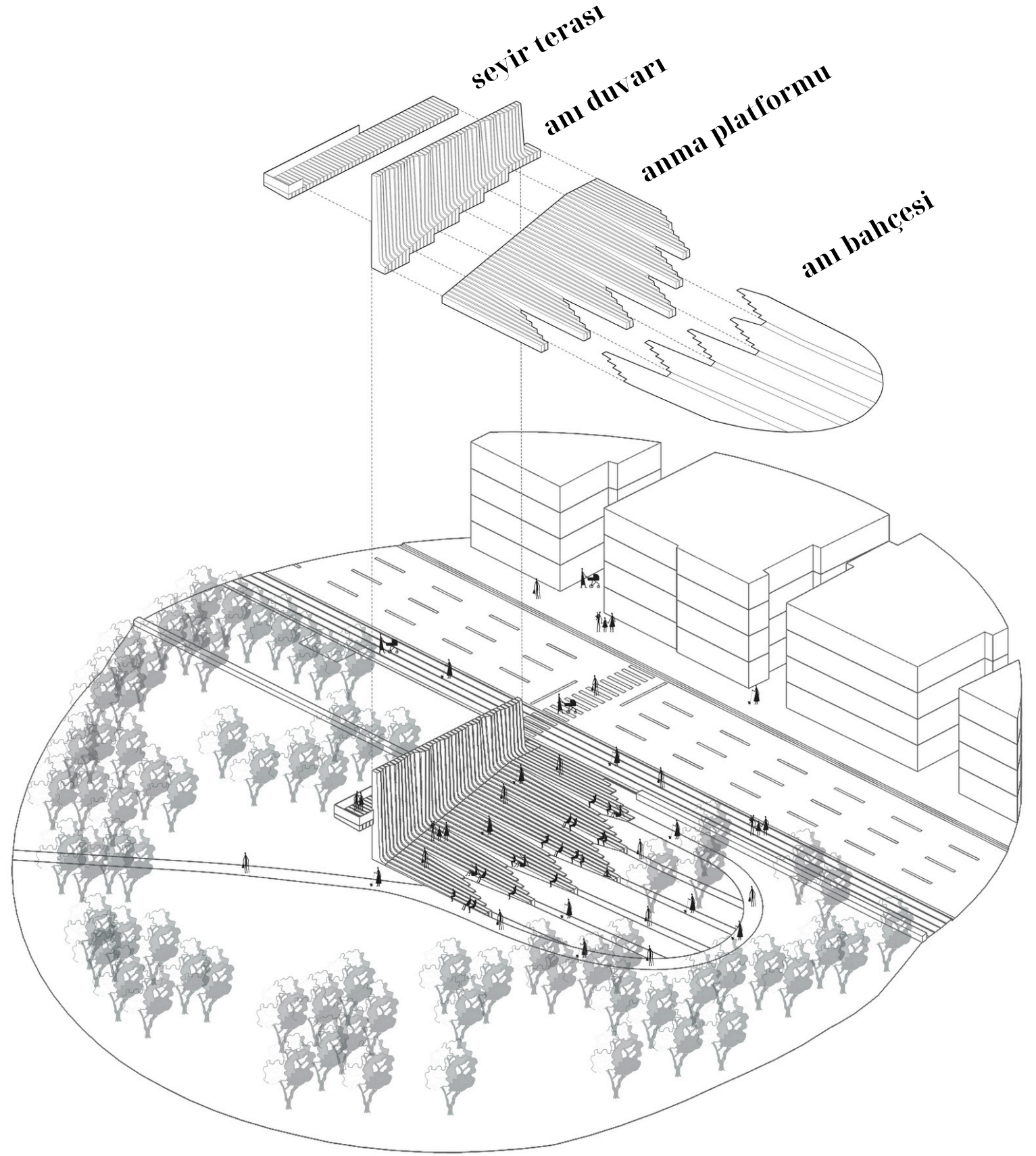
Bu bütünün omurgasını, topografyayı takip eden ve iki yüzüyle farklı yönlere açılan **Anı Duvarı** oluşturur.

Duvarın kuzeye bakan yüzü, **"Uzak" seyir terasına** ve **gölgede kalan** hayatları anımsatan isimli Anı Duvarı'na yönelir. Burada, günümüzden geçmişe doğru ilerleyen zaman kurgusu ve uzaklara bakan bir duruş hâkimdir. Ziyaretçi, hem Botanik Parkı'nın hem de Ankara'daki elçiliklerin manzarasına karşı, görevleri uğruna hayatlarını kaybeden şehit diplomatlarımıza ve kaybolan hayatlarına sessiz bir selamdır.

Duvarın güneye bakan yüzü ise, **"Günün Gölgesi", "Günyüzü Platformu" ve "Uzatlardan" Anı Bahçesi** ile devam eder. Bu alanda, geçmişin gölgeleri ve hafızaları, gün ışığına çıkarılır; farklı coğrafyalardan ve kültürlerden izler taşıyan bitkilerle zaman içinde büyüyen bir bellek oluşturulur.

Farklı yönlerde hizmet eden bu iki yüz, aynı kayıptan doğan iki farklı hafıza biçimini barındırır: Biri, kaybolanlara uzatlardan bakan; diğeri, hatıraları toprakla ve güneşle yeniden var eden.

"Bir yüzü sessiz bir vedaya, diğeri yüzü zamana kök salan yeni bir hayata açılır."

Alanın en kuzey ucunda, duvarın çizgisiyle aynı ritimde ilerleyen zemin uzanır ve ziyaretçiyi hafifçe duvarın ötesine taşıyarak boşlukta olma hissini artıran bir seyir terasına dönüşür. “Uzak” adını taşıyan bu teras, Botanik Parkı üzerinden Cinnah ve Tunalı Hilmi yönüne açılır. Ziyaretçiye yalnızca fiziksel değil, düşünsel bir açıklık da sunar—bir bakış noktası değil, bir uzaklaşma, uzaklaştıkça yakınlaşma alanı.

Bu teras, bir anlamda duvarın taşıdığı gölgelerin devamı gibidir. Zaman ve mekân kırılmalarının izleri burada bir sürekliliğe evrilir; zeminle birlikte kıvrılarak yönünü değiştirir. Sanki bir başka yerle—ve bir başka zamanla—görülmez bir bağ kurar. Ziyaretçiyi yalnızca çevreye baktırmakla kalmaz; uzak yerlerde, başka hayatlarda yaşanmış anlarla da yüz yüze getirir.

SEYİR TERASI UZAK

ISMAIL GERİZ

24
10
75

PARİS

DANIS TUNALIGIL

22
10
75

YITIRDI

BAHADIR DEMİR

27
01
75

YITIRDI

MEHMET BAĞDAR

27
01
75

YITIRDI

SEYİR TERASI UZAK

Adını yalnızca fiziksel uzaklıktan değil, diplomatların görev yaptıkları coğrafyalarda bulunma hâinden alır. Bu terasa çıkan bir “bilen göz”, Ankara’daki pek çok büyükelçiliğin bu hatta dizildiğini, arka planda görünür ya da görünmez şekilde varlık gösterdiklerini fark eder. Göz göze gelme hissi, bir tür temas anı yaratır—her ne kadar uzaktan da olsa.

Uzak, duvarın gölgesinden sıyrılıp ışığa çıkan, ama hâlâ onunla bağlı kalan bir ara yüzdür. Dinginliğiyle, sessizliğiyle, gölgelerle ışık arasında kurulmuş bir dengeyi taşır.

The photograph captures a modern architectural installation at dusk. A series of vertical, dark, rectangular panels are arranged in a row, each illuminated from within, creating a warm, golden glow. The panels are inscribed with names vertically. A person stands on a platform in front of the panels, looking up at the sky. The background shows a dense forest and a tall, modern building under a twilight sky.

Saygı, burada yalnızca zihinsel bir tavır değil; fiziksel bir davranıştır. Anma eylemini bedensel hale getiren bu küçük hareketler, mekânsal deneyimi derinleştirir. Hikayelerini merak edenler daha fazlasına sütunların üzerindeki kare kodlarla ulaşabilir. Bir ses, bir yüz, hiç alakasız küçük bir bilgi ile onları gerçeğe bağlayan bir kesit sunulabilir. Sütunlar arasındaki dar aralıklar, görsel ve fiziksel bir geçirgenlik yaratır. Ziyaretçiler bu aralıklardan bakabilir, ama geçemezler. Bu durum, geçmişle bugün arasında kurulan "yakın ama ulaşılamaz" bir mesafeyi, bir eşik hissini doğurur. "Birlikte ama yalnız" olmanın; görünürlüğün kıyısında ama yine de orada olmanın hâlidir. Sütunlar zeminle dik açıyla birleşerek zorlayıcı bir kopuşu temsil eder. Gölge bu kesintiyi sert bir şekilde belirginleştirerek ani olanın izlerini mekâna taşır.

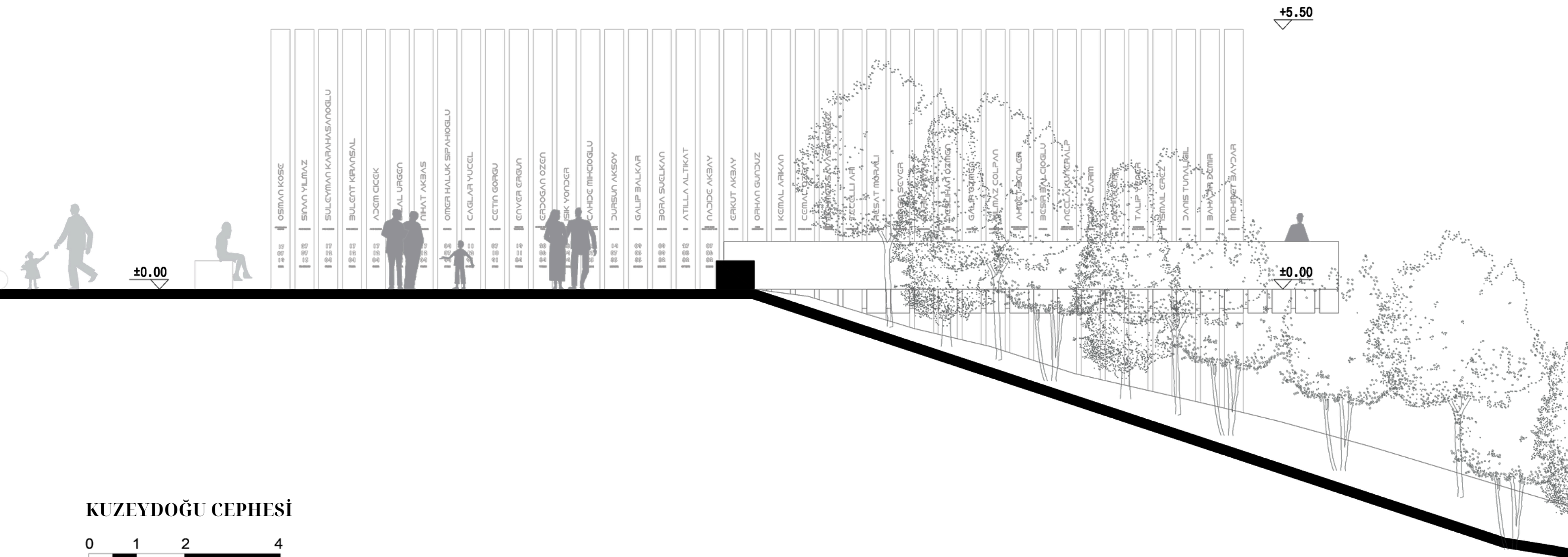

ANI DUVARI GÖLGEDE KALANLAR

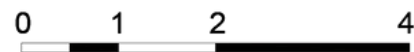
Çankaya caddesinden gelirken sadece bu sütunlar görünür - ta ki yeterince yaklaşına kadar. Bakış açınız derinleştikçe görünenin ötesinde bir gerçeklik olduğunu fark edersiniz. "Gölgede Kalanlar", hatırlamanın sadece yüksek sesle söylenenleri değil; fısıltıyla söylenip kaybolanları da kapsamayı gerektiğini hatırlatır.

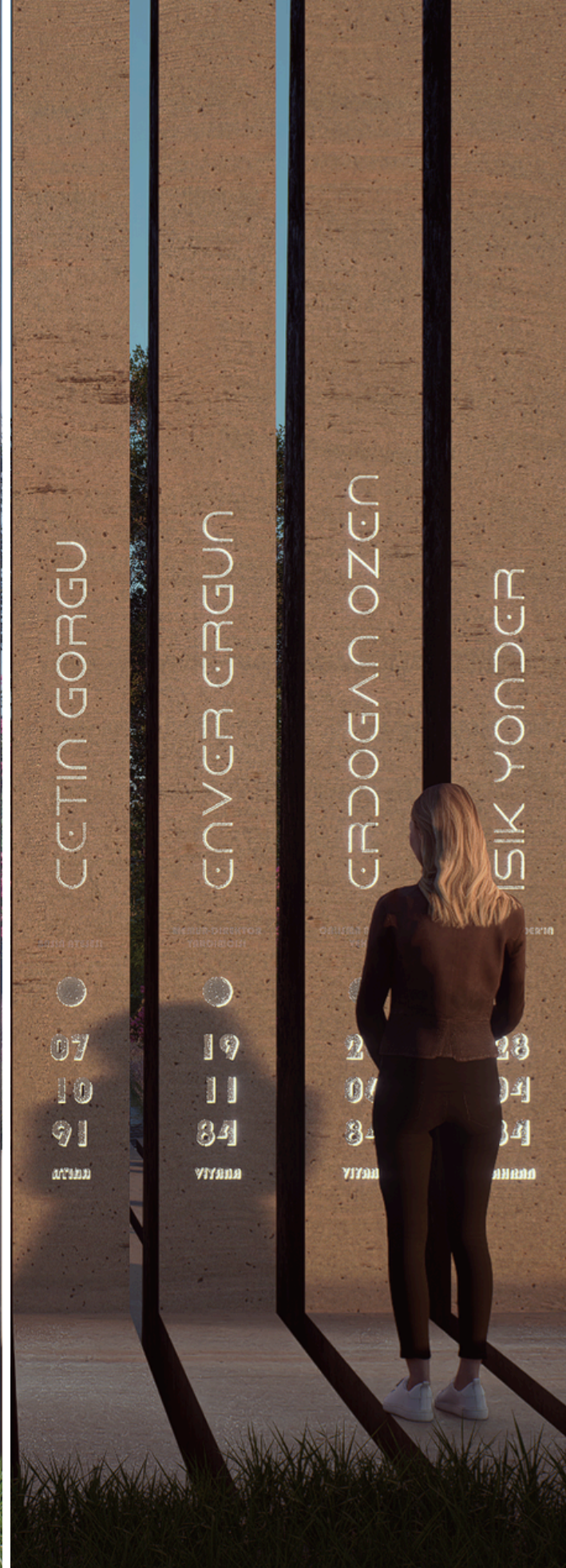

ANI DUVARI
GÖLGEDE KALANLAR

KUZEYDOĞU CEPHESİ

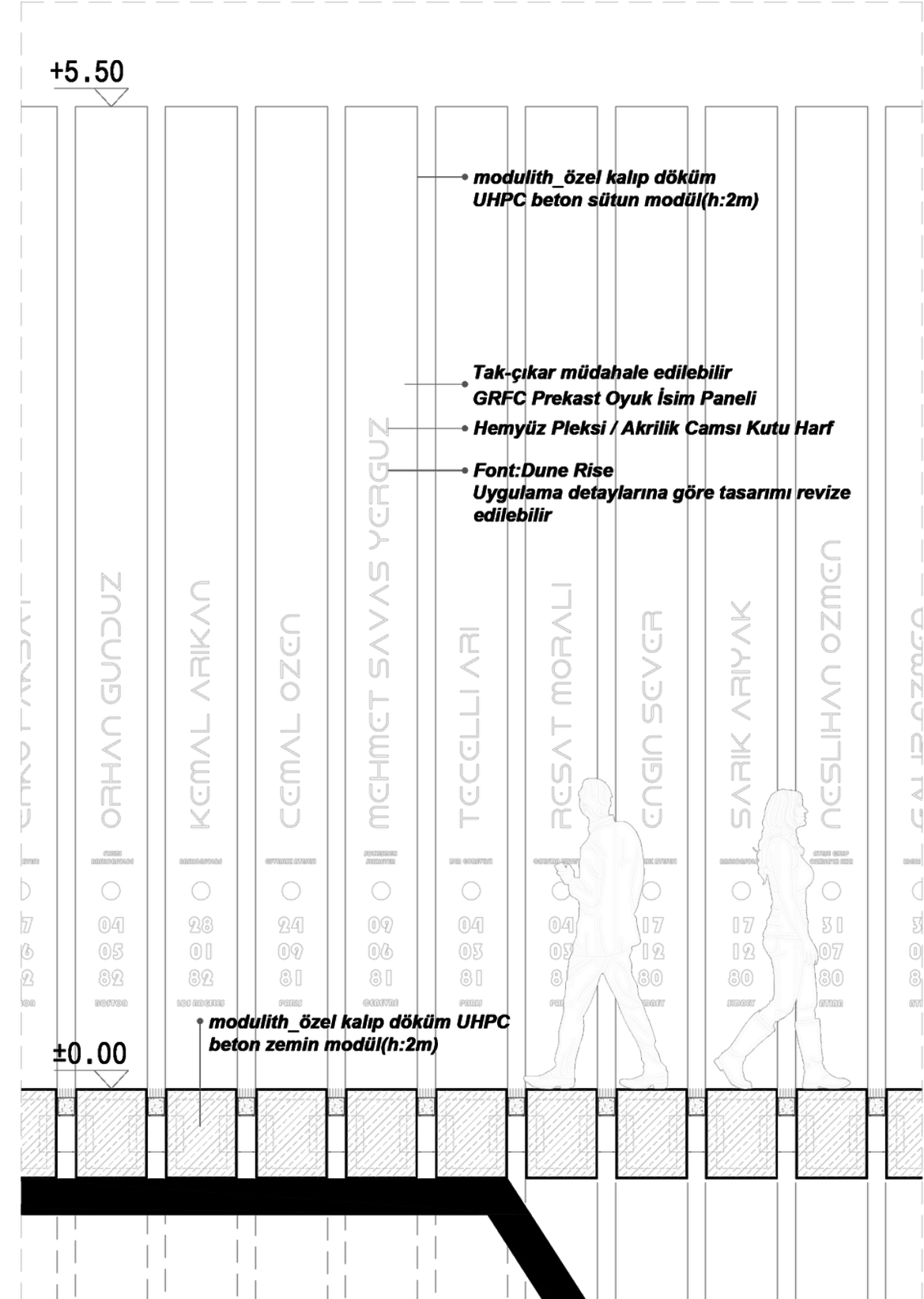
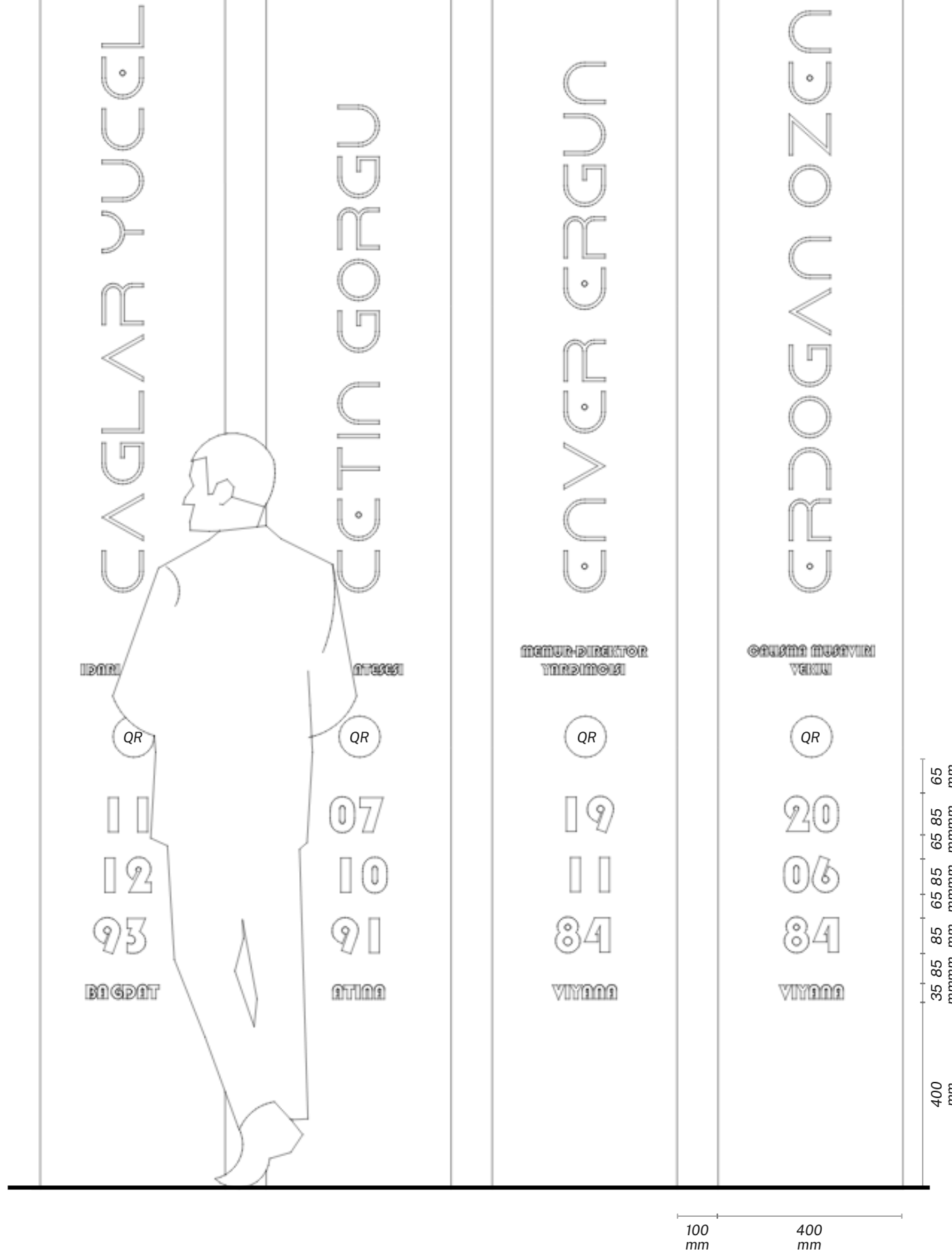

Günün Farklı Saatleri Duvar Işık ve Aydınlatma Durumları

Gölgede Kalanlar anı duvarının aydınlatması, görünmeyeni görünür kılmayı amaçlayan şiirsel bir hafıza haritasıdır.

ANI DUVARI GÖLGEDE KALANLAR

Yan yana dizilmiş dik sütunlar düşünün. Her biri, dünyanın farklı şehirlerinde yaşanmış anlara ait—belirli bir gün ve saatte, örneğin 12:30'da, o şehirde yere düşen gölgeyi temsil ediyor. Ama Ankara'daki güneş o anda aynı açıda olmadığı için, bu sütunlar dik durmak yerine, oradaki gölgeyi yeniden yaratabilmek adına güneşe doğru ya da ondan uzak bir eğimle yerleştiriliyor. Hepsi aynı noktadan başlıyor ama yukarıda, farklı yönlere eğildikleri için tepelerinde dalgalı, neredeyse görünmeyen bir çizgi oluşuyor—tıpkı gün sekizi gibi ama çok daha kişisel bir hafıza eğrisi. Bu eğim, şehirler arasındaki güneş açısı farkıyla belirleniyor; doğa yasalarına dayalı, ama son derece şiirsel bir hesaplama.

Ortaya çıkan bir tür gölge arşivi: her biri başka bir yerden ve zamandan koparılarak burada, Ankara'da, aynı yüzeye tutunur.

Hem zamanın izini hem de mekânın farkını taşıyan bu duvarda, o gölgeler artık eski anlamıyla okunamaz hale gelir—olmayanı temsil eden bir hatıra biçimine dönüşür. Ve hepsi, tek bir güneşin altında buluşur.

Bu nedenle, diğer yüzeyden farklı olarak “Günün Gölgesi” adını alır. Arkasına düşen gölgeleri değiştiremese de—belki de tam da bu yüzden.

Her bir günün gölgesi, sadece ışığın izini değil; yaşamın yarım kalan yanını, diyaloga düşen karanlığı ve bir ulusun hafızasında yer eden o elim günü de işaret eder.

ANI DUVARI GÜNÜN GÖLGESİ

GÜNÜN GÖLGESİ

Her biri farklı bir şehirde, aynı saatte—12:30'da —düşen gölgelerin izini süren bu duvar, bir anı mekanına dönüştür.

Aşağıdaki hesaplamalar, o gün ve saatte ilgili şehirdeki güneşin konumu (azimut ve yükseklik açısı) ile aynı anın Ankara'daki güneş açısı karşılaştırılarak yapılmıştır.

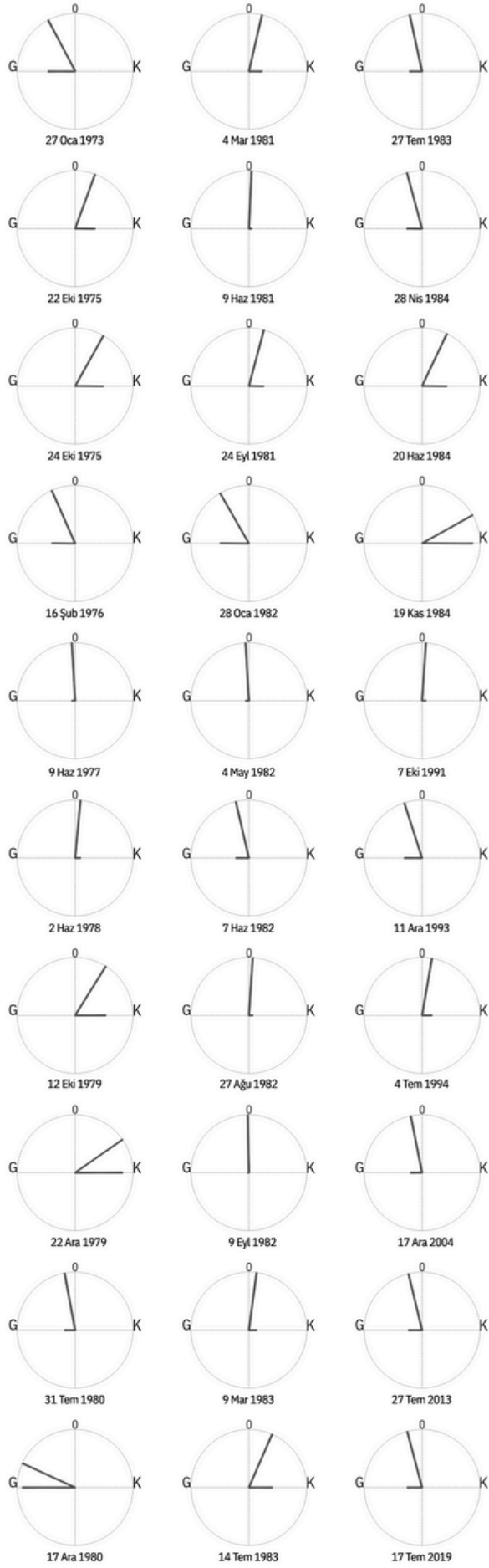
Bu fark, her şehir ve tarih için özel bir “düzeltilmiş eğim” değeri üretir: böylece, ilgili şehirde bir duvarın bırakacağı gölge, Ankara'da, belirli bir gün ve konumda yeniden oluşturulabilir.

Bu gölge değerleri, duvarın gün ışığı alan yüzeyini biçimlendirmede temel alınır.

Her sütunun eğimi, temsil ettiği şehre ait bir anın izini taşır: bazen güneşe doğru (sola), bazen ondan uzak (sağa) eğilir. (yandaki grafikten düzeltilmiş eğriler takip edilebilir.)

Ortaya çıkan form, zaman ve mekânın kesiştiği bir hafıza eğrisidir.

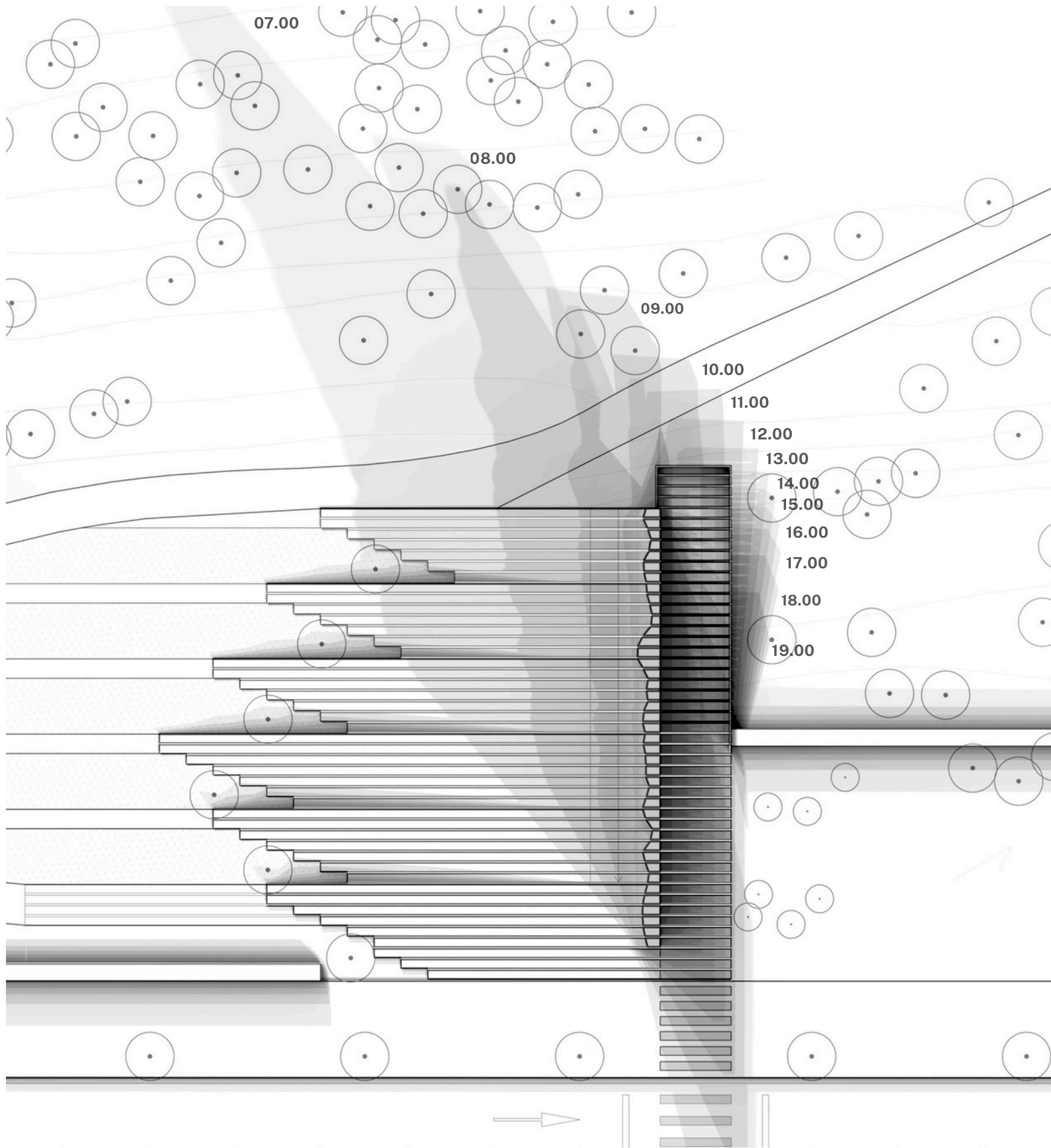
Tarih	Şehir	Ø_Şehir	Ø_Ankara	Şehir/m	Ankara/m	Düzeltilmiş Eğim (α)	Yön
27 Oca 1973	St. Barbara	36.42°	27.99°	9.50	13.18	27.7°	Güneşe doğru (↓)
22 Eki 1975	Viyana	30.54°	36.87°	11.86	9.30	20.1°	Güneşten uzak (↑)
24 Eki 1975	Paris	27.55°	36.21°	13.31	9.52	29.0°	Güneşten uzak (↑)
16 Şub 1976	Beyrut	43.07°	33.65°	7.50	10.51	23.3°	Güneşe doğru (↓)
9 Haz 1977	Roma	69.35°	66.39°	2.64	3.06	3.3°	Güneşe doğru (↓)
2 Haz 1978	Madrid	61.68°	66.01°	3.77	3.12	5.3°	Güneşten uzak (↑)
12 Eki 1979	Lahey	29.01°	40.24°	12.62	8.26	32.0°	Güneşten uzak (↑)
22 Ara 1979	Paris	15.56°	24.17°	25.18	15.63	53.7°	Güneşten uzak (↑)
31 Tem 1980	Atina	70.16°	61.57°	2.53	3.80	10.3°	Güneşe doğru (↓)
17 Ara 1980	Sidney	76.49°	24.39°	1.68	15.45	63.1°	Güneşe doğru (↓)
4 Mar 1981	Paris	34.59°	39.35°	10.16	8.53	13.1°	Güneşten uzak (↑)
9 Haz 1981	Cenevre	64.23°	66.39°	3.38	3.06	2.6°	Güneşten uzak (↑)
24 Eyl 1981	Paris	39.41°	46.41°	8.53	6.67	14.9°	Güneşten uzak (↑)
28 Oca 1982	Los Angeles	37.68°	28.22°	9.07	13.04	29.6°	Güneşe doğru (↓)
4 May 1982	Boston	63.72°	61.09°	3.47	3.88	3.4°	Güneşe doğru (↓)
7 Haz 1982	Lizbon	74.05°	66.31°	2.01	3.06	13.1°	Güneşe doğru (↓)
27 Ağu 1982	Ottawa	53.63°	55.14°	5.12	4.81	3.8°	Güneşten uzak (↑)
9 Eyl 1982	Burgaz	51.74°	51.29°	5.44	5.33	1.1°	Güneşe doğru (↓)
9 Mar 1983	Belgrad	37.80°	41.26°	9.06	7.96	7.6°	Güneşten uzak (↑)
14 Tem 1983	Brüksel	50.22°	64.37°	5.82	3.36	23.6°	Güneşten uzak (↑)
27 Tem 1983	Lizbon	70.16°	62.32°	2.53	3.64	12.4°	Güneşe doğru (↓)
28 Nis 1984	Tahran	68.58°	59.45°	2.74	4.07	15.2°	Güneşe doğru (↓)
20 Haz 1984	Viyana	51.98°	66.40°	5.39	3.11	25.3°	Güneşten uzak (↑)
19 Kas 1984	Viyana	16.28°	28.72°	23.96	12.77	58.0°	Güneşten uzak (↑)
7 Eki 1991	Atina	40.25°	41.96°	8.27	7.51	3.8°	Güneşten uzak (↑)
11 Ara 1993	Bağdat	33.34°	24.89°	10.46	15.07	17.9°	Güneşe doğru (↓)
4 Tem 1994	Atina	60.30°	65.52°	3.98	3.22	9.8°	Güneşten uzak (↑)
17 Ara 2004	Musul	29.77°	24.39°	12.20	15.45	11.3°	Güneşe doğru (↓)
27 Tem 2013	Mogadişu	70.87°	62.32°	2.45	3.64	13.6°	Güneşe doğru (↓)
17 Tem 2019	Erbil	72.57°	63.95°	2.23	3.43	14.9°	Güneşe doğru (↓)

ANI DUVARI GÜNÜN GÖLGESİ

ANI DUVARI GÜNÜN GÖLGESİ

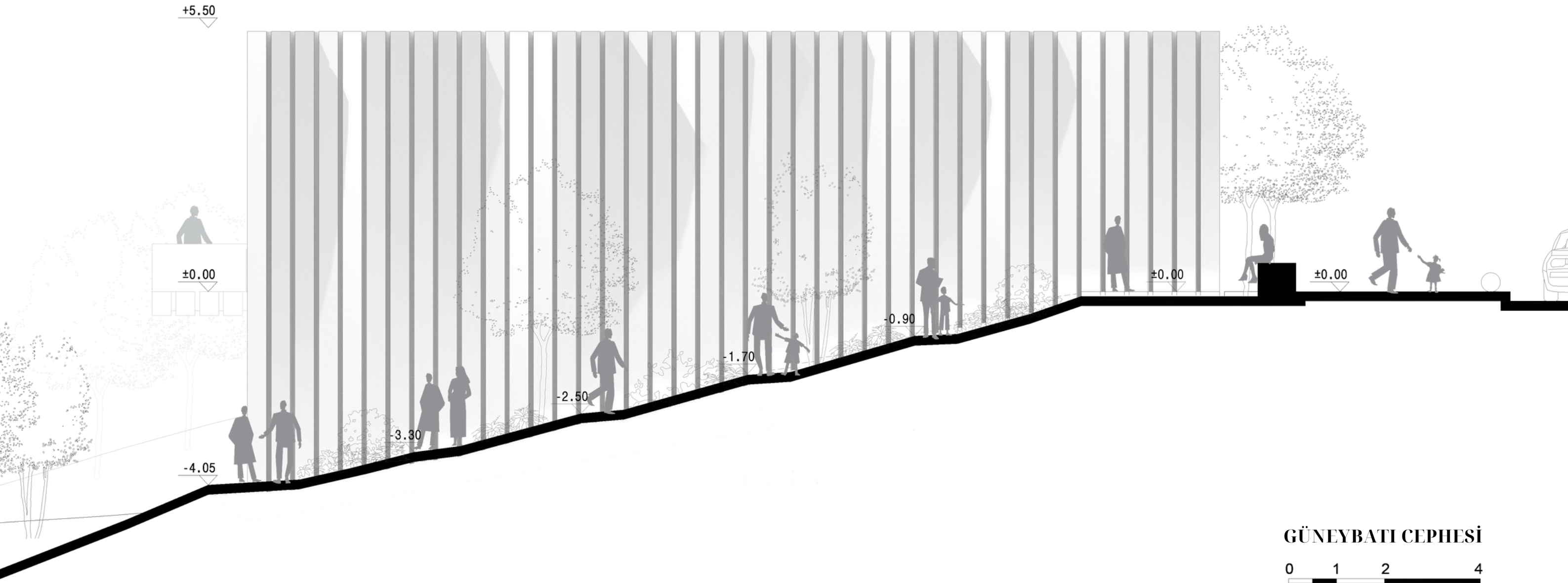

Gün içi Gölgeleme Haritası

Sabah erken saatlerde güneş alan kuzeydoğu cephesi, öğleden sonra tamamen gölgede kalır. Anı duvarının hikaye kurgusunun gelişiminde önemli rol oynayan bu bilgi, gün içi güneşlenme süresini uzatabilmek için özellikle dar tutulmuş ve seyir terası ile birlikte duvarın kuzey yüzünün dramatik etkisi artırılmıştır. Ayrıca seyir terası ve anı duvarı bu yönlenme ile altın saat fotoğraflarını rahatlıkla doldurur.

Ankara'nın karasal iklimini yumuşatmak için özellikle kışın mümkün olan en fazla güneşlenme süresi elde edilmek istenirken, gün görmek, gün yüzüne çıkmak gibi kavramları çağrıştırmış ve bu güneş, gölge, zaman, mekan ilişkileri hikayenin ana kurgusunu mecazi ve fiili anlamda şekillendirmiştir.

ANİ DUVARI
GÜNÜN GÖLGESİ

Güneşe doğru	Güneşten uzak
27 01 73 St.Barbara	Mehmet Baydar
27 01 73 St.Barbara	Bahadır Demir
22 10 75 Viyana	Dâniş Tunalıgil
24 10 75 Paris	İsmail Erez
24 10 75 Paris	Talip Yener
16 02 76 Beyrut	Oktar Cirit
09 06 77 Roma	Taha Carım
02 06 78 Madrid	Necla Kuneralp
02 06 78 Madrid	Beşir Balcıoğlu
12 10 79 Lahey	Ahmet Benler
22 12 79 Paris	Yılmaz Çolpan
31 07 80 Atina	Galip Özmen
31 07 80 Atina	Neslihan Özmen
17 12 80 Sidney	Şank Arıyak
17 12 80 Sidney	Engin Sever
04 03 81 Paris	Reşat Moralı
04 03 81 Paris	Tecelli Arı
09 06 81 Cenevre	Mehmet Savaş Yergüz
24 09 81 Paris	Cemal Özen
28 01 82 Los Angeles	Kemal Arıkan
04 05 82 Boston	Orhan Gündüz
07 06 82 Lizbon	Erkut Akbay
07 06 82 Lizbon	Nadide Akbay
27 Agu 82 Öttawa	Atila Altıkat
09 09 82 Burgaz	Bora Süelkan
09 03 83 Belgrad	Galip Balkar
14 07 83 Brüksel	Dursun Aksoy
27 07 83 Lizbon	Cahide Mihçioğlu
28 04 84 Tahran	Işık Yönder
20 06 84 Viyana	Erdoğan Özen
19 11 84 Viyana	Evner Ergun
07 10 91 Atina	Çetin Görgü
11 12 93 Bağdat	Çağlar Yücel
04 07 94 Atina	Ömer Haluk Sipahioğlu
17 12 04 Musul	Nihat Akbaş
17 12 04 Musul	Bilal Ürgen
17 12 04 Musul	Adem Çiçek
17 12 04 Musul	Bülent Kıransal
17 12 04 Musul	Süleyman Karahasanoğlu
27 07 13 Mogadişu	Sinan Yılmaz
17 07 19 Erbil	Osman Köse

ANI DUVARI GÜNÜN GÖLGESİ

Çankaya Botanik Parkı'nın girişinde yer alan bu duvar, aynı zamanda bir anı mekanının omurgasıdır.

Topografiyle uyum içinde, parkın doğal dokusunu bozmadan yükselir. Ve basit bir simgesellikten yola çıkarak, bu kişilerin dünyadaki son duruş anlarını temsil eder.

Her güne ve yere özel olarak hesaplanan eğim, o gün hayatını kaybeden kişilerin sayısıyla birleştiğinde, duvarda tekil bir biçim alır. Bu biçim, yalnızca bir mimari form değil; zamana, mekâna ve insana özgü bir anıdır.

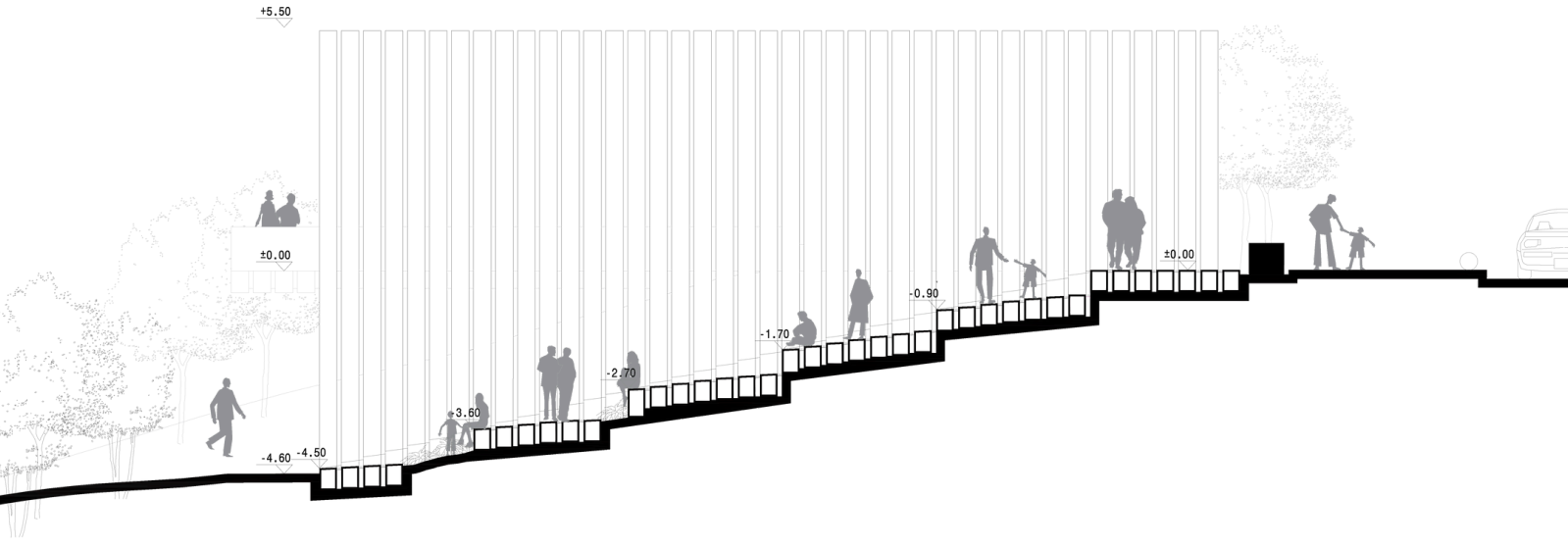
Duvar, parkın girişinde günümüze en yakın tarihle başlar. Ziyaretçi adım adım ilerledikçe, zaman geriye doğru açılır—her adımda bir önceki güne, bir önceki hayata yaklaşır.

Bu ters zaman akışı, hafızanın doğasına uygun bir yolculuk sunar: geçmişe eğilmek, bugünü daha iyi anlamak içindir.

Mekân bu yönüyle, yalnızca bir anı değil, bir farkındalık alanı haline gelir.

ANMA PLATFORMU
GÜNYÜZÜ

Günün Gölgesi'ndeki farklı zaman ve mekân kırılmalarının, tek bir zaman-mekân sürekliliğine indirgenmesi, birbirini etkileyen iki yönlü bir hareket oluşur ve zamanın bu kıvrılarak uzayan izleri topografyayla etkileşime girerek "Günyüzü Platformu"na dönüşür. Duvarla kıvrılarak bütünleşen eğimli basamaklar "topraktan yükselme, toprağa dönme" hissini güçlendirir. Parkın girişindeki sütunla başlayan merdiven, sıfır kotunda 2019 yılına işaret eder. Her basamakta, bir arkeolojik kazı gibi, geçmişin katmanlarını açığa çıkararak derinlere inilir ve en son basamağa geldiğinde 1973 yılına ulaşılır. Sütunlar, her bir günün gölge açısına göre şekillenerek, geçmişin izlerini günümüze taşır. Basamaklar, her adımda hem geçmişe yaklaşmayı hem de günyüzüne çıkmayı simgelerken, bir anlamda geçmişin bugünkü yaşamla kopuk bağını keşfetmeye yönelik bir yolculuk hissi yaratır. Çeşitli noktalara yerleştirilen dijital bilgi noktaları ile ziyaretçiler, mekânla ilgili daha derinlemesine bilgiye ulaşabilir ve geçmişin katmanları hakkında etkileşimli bir deneyim yaşayabilir. Ortaya çıkan bu alan, hem geçiş hem de toplanma ve düşünme mekânı olarak işlev görür. Duvarla uyumlu bir şekilde devam eden merdivenler, ilerleyen kısmında oturma basamaklarına dönüşerek topografyaya karışır ve peyzajla birlikte akışkan bir forma bürünür.

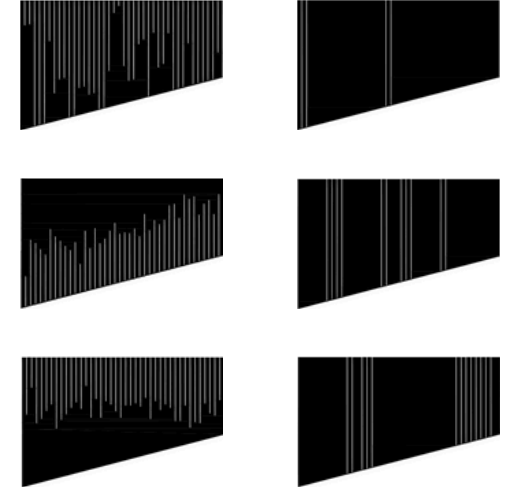
Sabah saatlerinde uzun, öğleye doğru ise gölgeler kısa ve keskin olur. Akşam ise, güneşin batışıyla birlikte gölgeler yeniden uzar. Duvarın yüksekliği ve basamakların etkisiyle, sabah ve akşam saatlerinde gölgeler daha belirginken, öğle saatlerinde ise gölge minimuma iner. Bu akış, zeminde yavaşça kıvrılarak devam eder ve yeşil topografya içinde hafızaya adanmış bir bahçeye dönüşür. Her sütunun temsil ettiği şehir hizasında, o yerlere özgü ve Ankara'da yetişebilecek bitkiler yer alır. Böylece mekân, yalnızca geçmişe ait bir anı alanı değil, aynı zamanda doğayla iç içe yaşayan ve anma günlerinde ziyaretçilerin katılımıyla şekillenen bir 'Anı Bahçesi'ne dönüşür.

Gün yüzüne çıkmak: Unutulmuş, kaybolmuş, bastırılmış olanın görünür hale gelmesi.
Gün yüzü görmek: Uzun süredir karanlıkta, acıda, yas içinde olanların huzura kavuşması gibi.
Gün ve yüz: Zaman ve insan arasında bir bağ

“Gecede Gün Doğumu” ışık haritalaması

Anı Duvarı Aydınlatma Senaryoları

Gölgede Kalanlar ve Günün Gölgesi anı duvarının aydınlatması, görünmeyeni görünür kılmayı amaçlayan şiîrsel bir hafıza haritasıdır. Her sütun, anılan kişinin yaşam süresiyle orantılı bir ışık izi bırakır. Kişinin gölgeye karıştığı aya göre ışığın rengi soğuktan sığağı değışebilir; ışık şiddeti ise ilgili şehrin ortalama güneşlenme süresine göre belirlenir. Şehir ve gün verilerine bağılı olarak, gölge boyu duvarın bir ucundan zemine doğru akabilir.

Aynı günde, ayda ya da yılda iz bırakan kişilere ait sütunlar, ilgili zaman dilimi boyunca birlikte aydınlanır. Tam tarihlerde ise yalnızca o kişilerin sütunları ışık verir. Böylece aydınlatma, duvarı yaşayan ve değışen bir hafıza mekânına dönüştürür. Zaman zaman tüm duvar ışıkla yeniden haritalanabilir: Sütunlar boyunca isimler akabilir, yüzler siluet gibi belirebilir veya yüzey bir bayrağı dönüşebilir. Özel günlerde bütünsel bir ışık koreografisiyle duvar, bireysel anmalardan kolektif bir farkındalığı evrilir.

ANI BAHÇESİ UZAKLARDAN

Duvarın çizgisiyle başlayan gölge yolculuğu, Günyüzü Platformu'ndan toprağa doğru kıvrılarak ilerler ve sonunda hafızaya adanmış bir bahçeye evrilir. Duvarın güney ucunda yer alan bu alan, “Uzaklardan” adını taşır—diplomatların görev yaptıkları uzak coğrafyaları, yaşadıkları hayatları ve bıraktıkları izleri toprağa taşıyan bir hatırlama ve köklenme mekânıdır. Her sütunun hizasında, temsil ettiği kente ait —ve Ankara’nın iklimine uyum sağlayabilen— bir bitki verilir. Bu bitkiler yalnızca görev yapılan şehirleri simgelemez; kimi zaman diplomatların sevdiği bir çiçeği, kimi zamansa doğup büyüdükları coğrafyadan gelen bir türü barındırır. Bu sayede geçmişin coğrafi çeşitliliği, toprağın üzerinde yeniden hayat bulur; bireysel anılar kolektif bir hafızaya dönüşür.

Sert kara iklimine karşı dirençli, az su isteyen bu bitkiler, diplomatların hatıralarıyla canlı bir bağ kurar. Zamanla yapılan her yeni dikim, hem bir anmayı hem de kolektif bir iyileşmeyi temsil eder. Anma günlerinde bu bahçe, ziyaretçilerin katılımıyla yeniden şekillenir; sessizliğinde geçmişi taşır, kokusunda uzaklardan gelen hikâyeleri saklar. “Uzaklardan”, yalnızca geçmiş anmak için değil, geleceğe kök salmak için de tasarlanmıştır. Toprakla kurulan bu ilişki; sadece kaybı değil, birlikte yaşatmayı, hatırlamayı ve dönüştürmeyi de içerir. Böylece zamanla büyüyen, değişen, yaşayan bir hafıza alanına dönüşür—sessizce konuşan ama güçlü bir ortak belleği besleyen bir mekân.

PEYZAJ TASARIM PRENSİPLERİ

Bu projede, Ankara'nın sert kara iklimi göz önünde bulundurularak, soğuk ve kurak koşullara dayanıklı bitki, çiçek ve küçük ağaç türleri titizlikle seçilmiştir. Yazları sıcak ve kurak, kışları ise soğuk ve zaman zaman sert geçen bu iklim, özellikle ilk yıllarda bitkilerin toprakla sağlıklı bağ kurmasını zorlaştırmaktadır. Bu nedenle, seçilen türlerin büyük

Yçoğunluğu az suyla yaşayabilen, güneş ışığına dayanıklı ve rüzgâr gibi çevresel streslere karşı dirençli bitkilerden oluşur. Her alan, temsil ettiği şehir ya da bölgenin iklimi, yerel doğası ve florasından ilhamla tasarlanmıştır. Bazı alanlarda ise doğrudan o kente özgü endemik ya da bölgesel bitkilere yer verilmiştir. Ankara koşullarında

bu seçkilerin tutunabilirliğini ve sürdürülebilirliğini artırmak amacıyla mikro-iklim destekleyici dikim sistemi (Waterboxx) kullanılmıştır. u sistem sayesinde, bitki köklerinde nem dengesi korunur, buharlaşma azalır ve gece oluşan çiy ile hafif yağış birikimleri köklere yönelir. Doğada bozularak çevresel etkisini en aza indirger.

Bu yaklaşım, Ankara'nın iklimsel gerçekliğiyle uyumlu, görsel sürekliliği ve ekolojik direnci yüksek bütünsel bir peyzaj stratejisine dönüşmüştür. Aynı zamanda bu dikim stratejisi, görev başında şehit olan diplomatları anmak üzere, her yıl ölüm yıldönümlerinde, görev yaptıkları şehirlerle özdeşleşen bitkilerin ekildiği bir anma ritüeli olarak da

kurgulanmıştır. Her dikim, hem diplomatın anısını yaşatır hem de o şehirle kültürel ve doğal bir bağ kurar.

Zamanla bu etkinliklerle büyüyen alan, yaşayan bir "hüatıra/hafıza bahçesi"ne dönüşür. Her ay yapılacak küçük dikimlerle şekillenen bu alan, ilerleyen yıllarda sezonluk çiçek ekimleriyle halkın da katılım göstereceği

sürdürülebilir bir kamusal deneyime dönüşebilir. Bu süreç, yalnızca anma niteliği taşımakla kalmaz; çevresel farkındalık, toplumsal bağ ve kültürel hafızayı güçlendirirken, aynı zamanda kolektif bir iyileşme sürecini de destekler. Doğaya dokunmak, paylaşmak ve birlikte üretmek, bireysel ve toplumsal düzeyde dönüştürücü bir etki yaratır.

ANI BAHÇESİ UZAKLARDAN

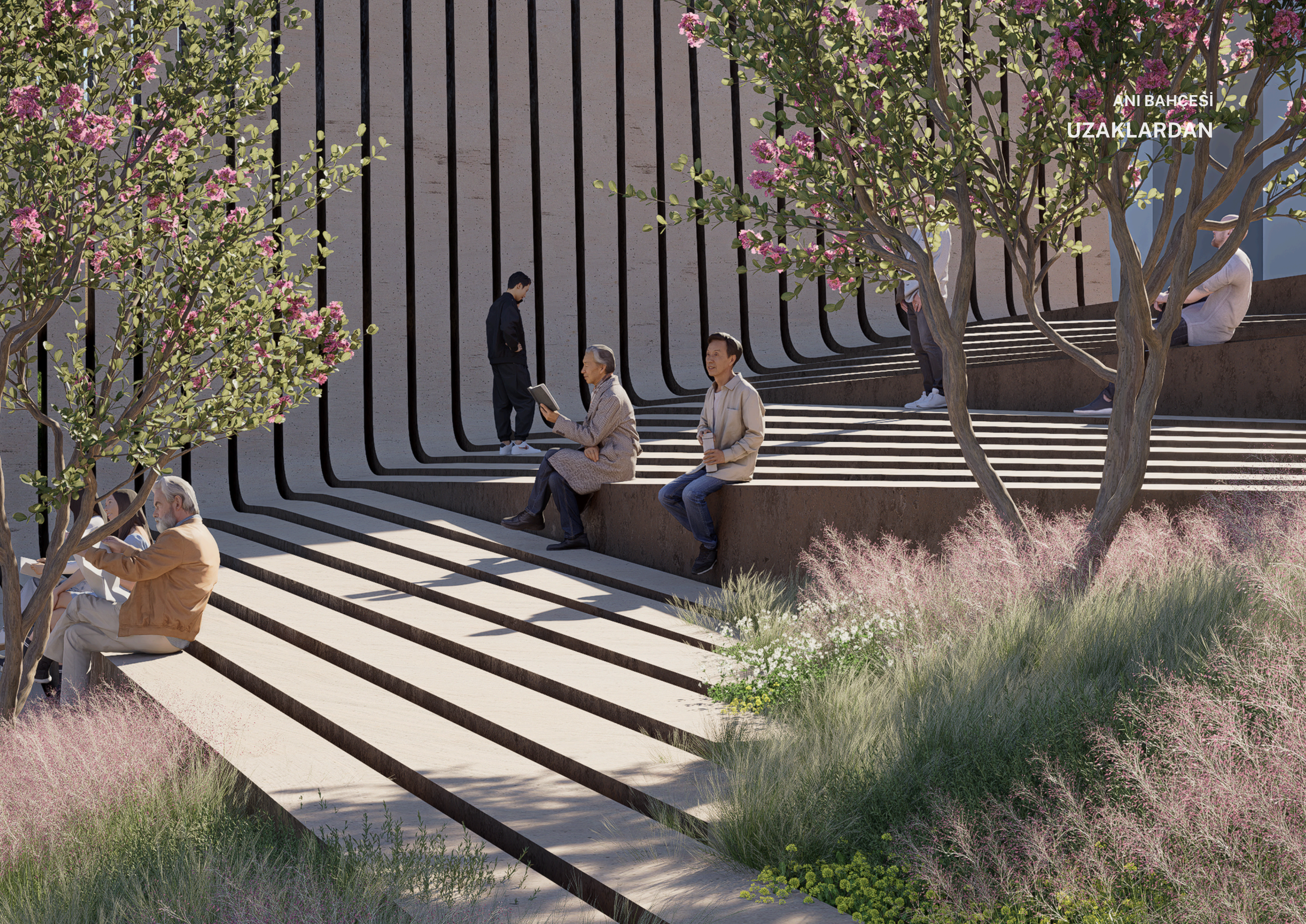

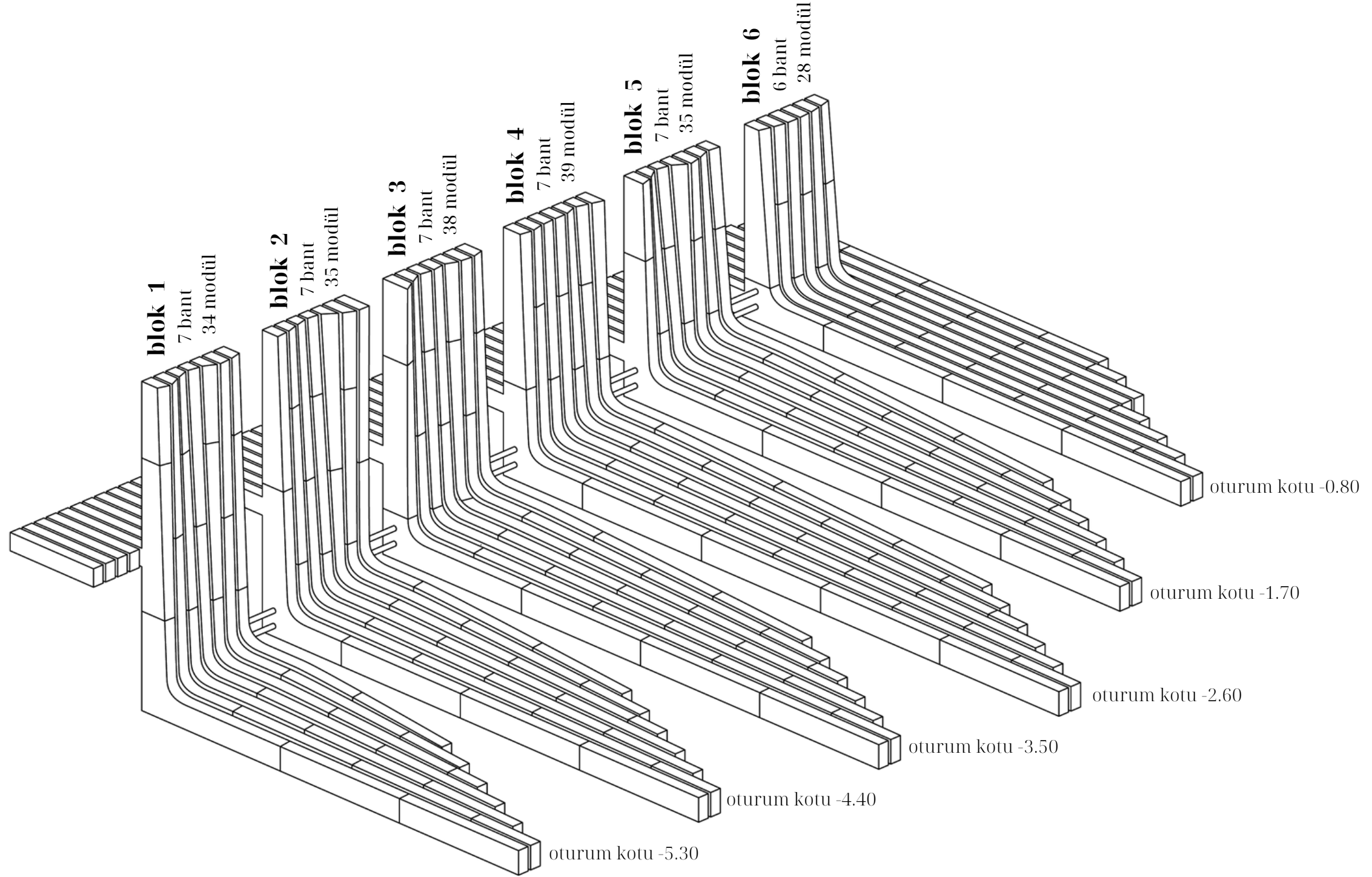

ANI BAHÇESİ UZAKLARDAN

Şehir	Çiçek	Bitki	Küçük Ağaç
Santa Barbara	Kaliforniya Haşhaşı (Eschscholzia californica) -12°C	Kum zambağı (Pancratium maritimum) -15°C	Cüce servigiller (Cupressus macrocarpa 'Goldcrest') -10°C
Viyana	Edelweiss (Leontopodium nivale) -30°C	Dağ çayı (Sideritis montana) -20°C	Cüce ladin (Picea abies 'Nidiformis') -30°C
Paris	Fransız Lavantası (Lavandula stoechas) -20°C	Kekik (Thymus vulgaris) -25°C	Cüce akçaağaç (Acer palmatum 'Shaina') -20°C
Beyrut	Lübnan Sümbülü (Hyacinthus orientalis) -15°C	Adaçayı (Salvia officinalis) -25°C	Cüce nar (Punica granatum 'Nana') -20°C
Roma	İtalyan Süseni (Iris germanica 'Roma') -25°C	Sardunya (Pelargonium graveolens) -15°C	Cüce zeytin (Olea europaea 'Picholine') -15°C
Madrid	İspanyol Karanfili (Dianthus caryophyllus var. hispanicus) -15°C	Biberiye (Rosmarinus officinalis) -20°C	Cüce çam (Pinus mugo) -25°C
Lahey	Hollanda Lalesi (Tulipa gesneriana) -20°C	Menekşe (Viola odorata) -25°C	Cüce kayın (Fagus sylvatica 'Dwarf') -25°C
Sidney	Waratah (Telopea speciosissima) -5°C – Saksıda	Akasya türleri (sadece Acacia dealbata) -8°C	Cüce şişe ağacı (Brachychiton populneus 'Dwarf') -5°C – Saksıda
Cenevre	Alp Gentianı (Gentiana acaulis) -25°C	Ahududu (Rubus idaeus) -20°C	Avrupa karaağacı (Ulmus glabra 'Pendula') -25°C
Los Angeles	Çöl Yıldızı (Dichelostemma capitatum) -10°C	Çöl buz bitkisi (Mesembryanthemum cr) -5°C	Cüce okaliptüs (Eucalyptus gunnii 'Azura') -15°C
Boston	Kasımpatı (Chrysanthemum morifolium) -25°C	Yaban Mersini (Vaccinium corymbosum) -30°C	Cüce çınar (Acer ginnala 'Compactum') -30°C
Lizbon	Portekiz Mimosası (Acacia dealbata) -10°C	Ladin çalısı (Juniperus sabina) -25°C	Cüce badem (Prunus dulcis 'Dwarf') -20°C
Ottawa	Kanada Gelinciği (Papaver rhoeas) -25°C	Akçaağaç sardunyası (Geranium maculatum) -35°C	Kızıl akçaağaç (Acer rubrum 'Red Sunset') -30°C
Burgas	Karadeniz Lavantası (Lavandula angustifolia 'Black Sea') -20°C	Kekik (Thymus serpyllum) -20°C	Trakya Meşesi (Quercus frainetto) -25°C
Belgrad	Orman Güllü (Rhododendron ponticum) -25°C	Nane (Mentha longifolia) -20°C	Sırp Çamı (Pinus heldreichii) -30°C
Brüksel	Mavi Çan Çiçeği (Campanula medium) -20°C	Dağ yaban mersini (Vaccinium myrtillus) -25°C	Belçika Ladini (Picea abies 'Belgica') -25°C
Tahran	İran Güllü (Rosa persica) -20°C	Kekik (Thymus daenensis) -20°C	İran Çınarı (Platanus orientalis 'Minaret') -20°C
Bağdat	Sarı Gelincik (Papaver dubium) -15°C	Rezene (Foeniculum vulgare) -20°C	Babil Söğüdü (Salix babylonica 'Dwarf') -15°C
Mogadişu	Horozibiği (Celosia argentea) -10°C	Sarı yapraklı ıspanak (Basella alba) -5°C (Saksıda)	Somali Akasyası (Acacia tortilis 'Somali') -8°C – Saksıda
Musul	Gelin çiçeği (Ranunculus asiaticus) -15°C	Yabani arapsaçı (Ferula communis) -15°C	Dicle Söğüdü (Salix acmophylla) -15°C
Erbil	Kırmızı Lale (Tulipa armena) -20°C	Kekik (Thymus kotschyanus) -20°C	Antep Fıstığı (Pistacia vera 'Kırmızı') -20°C

ANI BAHÇESİ
UZAKLARDAN

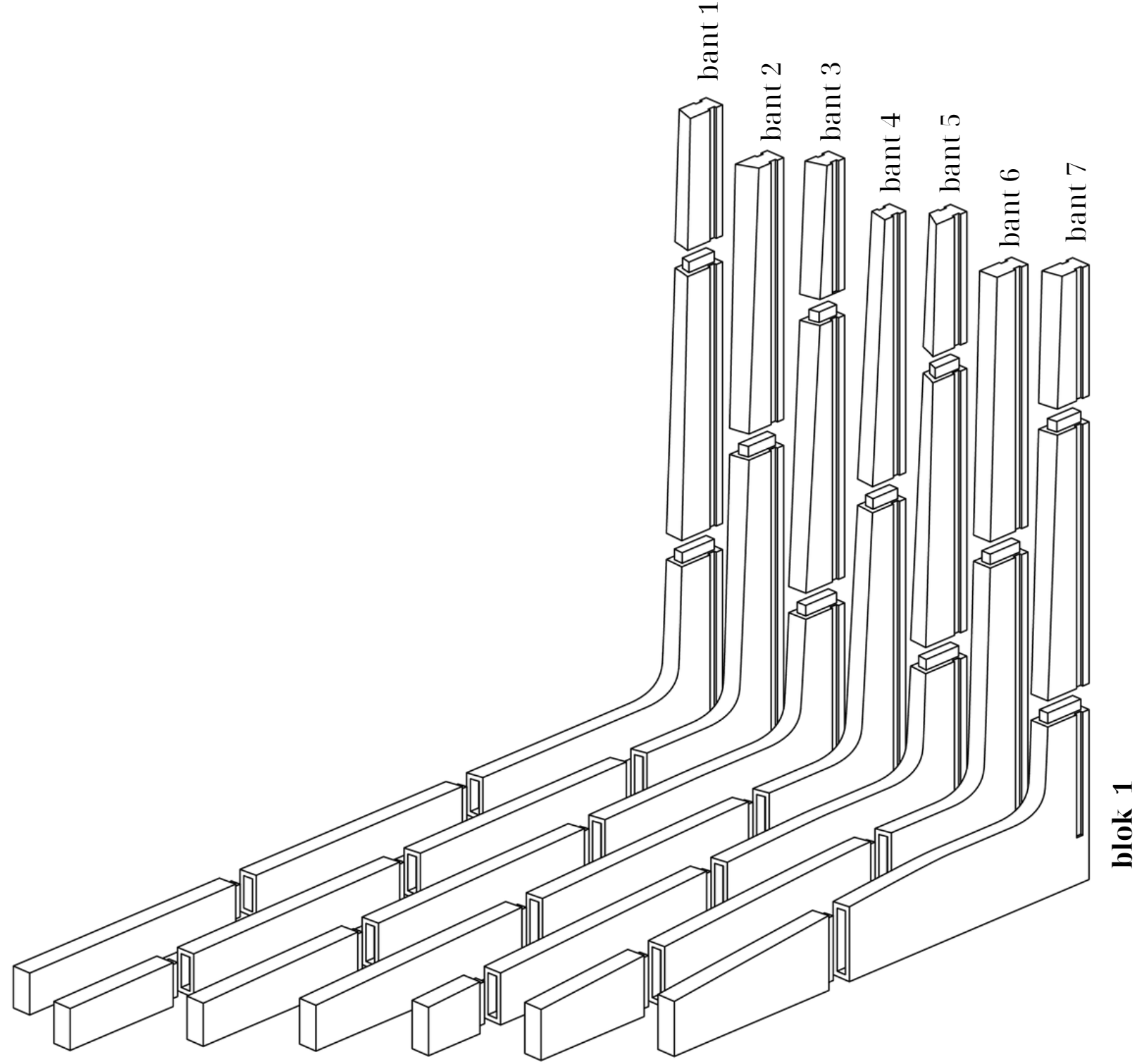

Yapısal İmalat ve Modulasyon

Anı mekanı 41 şehidimizi temsilen, her birinin anısı ve adına oluşturulmuş topoğrafyadan çıkıp organik bir duvara dönüşen bir kent anıtı / mobilyası / heykeli' ni oluştururken, üretim biçimi olarak topoğrafyanın ve arazinin

yapısını inşai süreç ile bozup kirlilememek, saha imalatını minimize etmek, ve ürünün plastisitesini özgürleştirebilmek adına ön üretimli modüller ile planlanmıştır. Arazide oluşturulacak 6 adet kademeye 6 blok

halinde uygulanacak olan peyzaj objesi, toplam 41 duvar bandından ve 209 modülden oluşmaktadır. Birimler sahada kot düzenlemesi yapılması sonrası vinç yardımı ile yerine yerleştirilip sabitlenecektir.

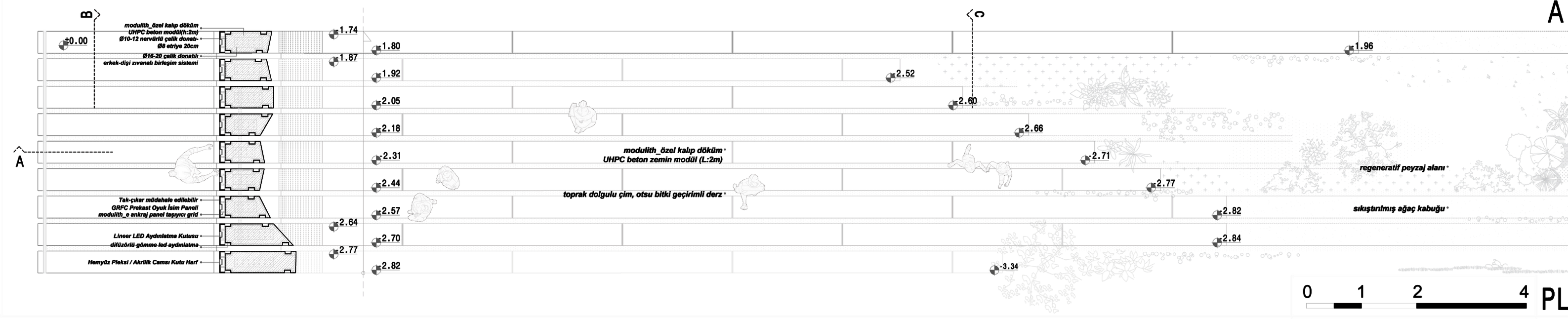
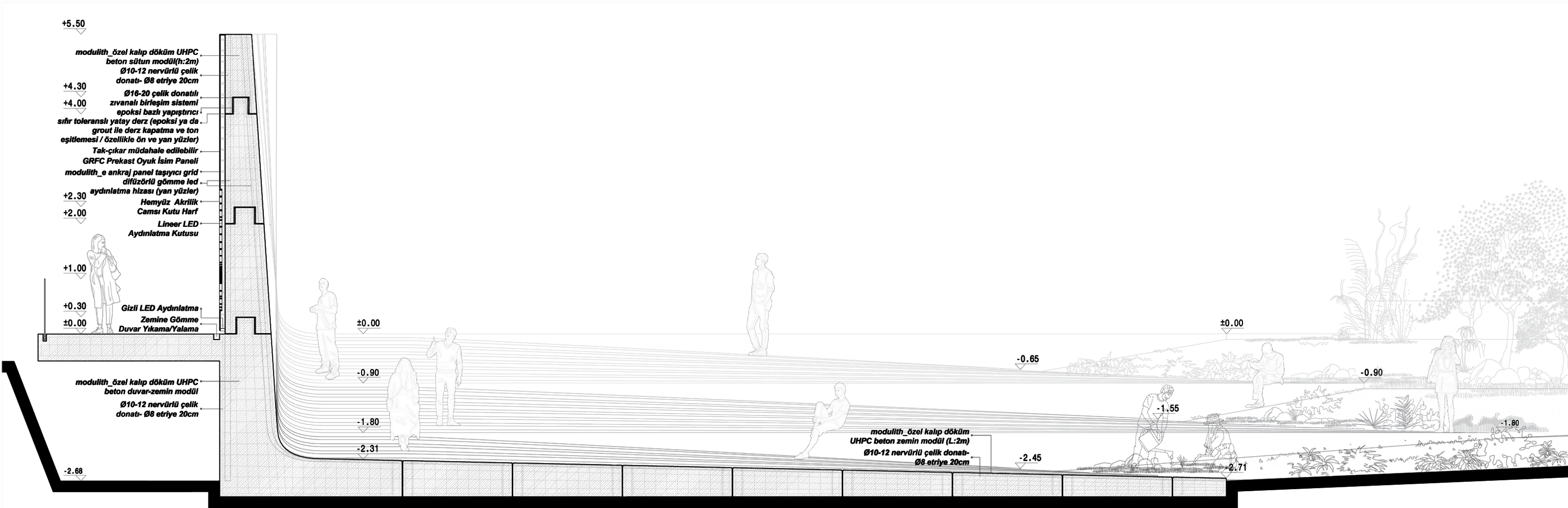

MODULITH_Modülasyon Detay ve Malzeme

Yapı, UHPC malzeme ile özel kalıpta dökülmüş, iç donatılı, 2 metre uzunluğunda MODULITH (modüler + monolit) adlı zıvanalı modüllerden oluşan dikey sütun sistemidir. Her modül, 30 cm yüksekliğinde çelik

donatılı erkek-dişi geçme bölgesi ile diğer modüle ankrajlanarak birleşmektedir. Modüller arası sıfır toleranslı derzler epoksi enjeksiyon yöntemiyle doldurulup yüzeyde gizlenmektedir.

Sistem dış ortam koşullarına dayanıklı, tak-çıkart panel GRFC panel sistem ile bakım erişimi sağlanan, LED destekli aydınlatma bölmeleri ile birlikte tasarlanmıştır.

GÖLGEDE KALANLAR VE GÜNYÜZÜ

*Her biri, bir şehirden düşen zaman.
Günün görünmeyen gölgesini
taşıyor birlikte. Sessizce.*